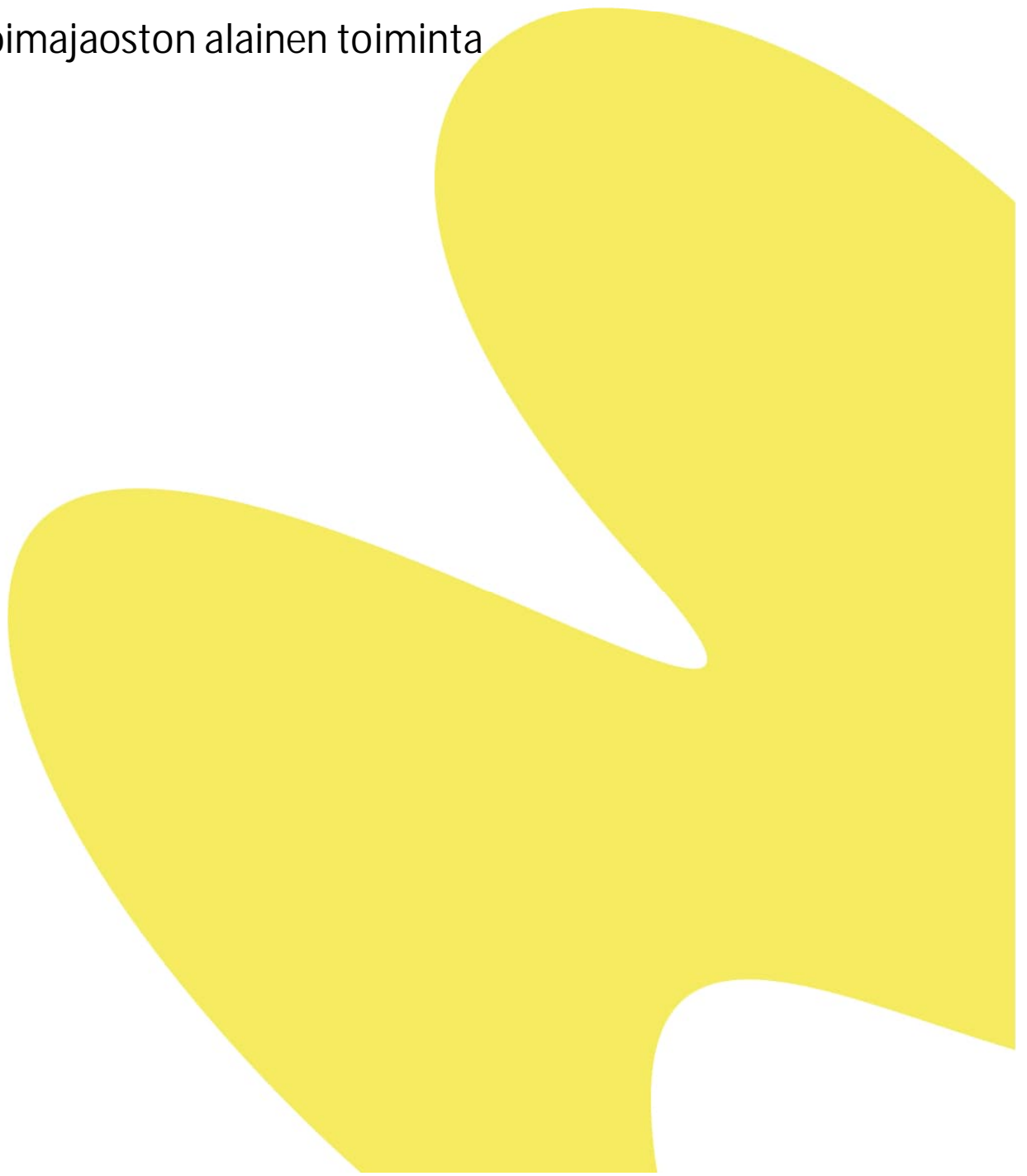

Vuoden **2026** ensimmäinen osavuosisikatsaus

Elinvoimajaoston alainen toiminta

Sisällys

1 Johdon katsaus.....	3
2 Tuloslaskelmat.....	5
3 Tunnusluvut	6
4 Johdon katsaus vastualueittain.....	7
5 Johdon katsaus – Kuopion työllisyysalue	13
6 Tuloslaskelmat – Kuopion työllisyysalue	15

1 Johdon katsaus

Strategia ja viestintä, yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu

Strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soinisen ja elinvoimajohtaja Timo Antikaisen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Strategiaa toteuttavan Kukoistava Kuopio -ohjelman valmistelu käynnistyi alkuvuoden aikana poikkihallinnollisesti yhtenä ohjelmalla toteuttaen. Maaliskuussa ohjelmassa mahdollistettiin laajasti sidosryhmien ja toimielinten osallistuminen. Uusi ohjelmarakenne synnyttää pohjan myös strategian seurannalle ja strategisille mittareille.

Vaikuttamisen rakenteet sekä vaikuttamissuunnitelma on valmistunut. Aktiivista vaikuttamista tehdään Kuopiolle merkittävien teemojen osalta: saavutettavuus, valtionosuusjärjestelmä, hallitusohjelma sekä osa-aluekohtaiset teemat. Vaikuttamisviestintä vahvistaa tekemistä mm. edunvalvontaan liittyvillä kannanotoilla, hallitusohjelmataivoite-esitteellä ja vaikuttamisviestinnällä sekä Kuopiosta kuuluu hyvää -artikkelisarjalla.

Kuopion kaupungin johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistus tuli voimaan 1.1.2026 ja uuden johtamisjärjestelmän mukainen toiminta on käynnistetty. Organisaatiomuutoksen myötä tapahtumatukien valmistelu ja koordinointi sekä tapahtumatiimi siirtyivät Business Kuopion yksikköön. Tämä on koonnut elinkeino-, matkailu- ja tapahtumatoimintaan liittyvät tehtävät aiempaa yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi elinvoimapalveluissa. Tapahtumatoimintaan liittyvien vastuiden siirtyminen on mahdollistanut tapahtumatukien vaikuttavuuden tarkastelun osana laajempaa elinvoiman, matkailun ja yritystoiminnan kehittämistä.

Alkuvuonna on panostettu myös toiminnan kehittämiseen, tiedolla johtamiseen ja digitalisaatioon, erityisesti asiakashallinnan sekä uuden teknologian hyödyntämisen osalta asiantuntijatyössä. Tavoitteena on ollut parantaa elinvoimapalvelujen vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä ja yhteistä tilannekuvaa. Hanketoiminnan kautta on tuettu uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja kehitetty sisäisiä prosesseja vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita. Keskeisenä toimenpiteenä on otettu käyttöön Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteinen CRM-järjestelmä, joka mahdollistaa ajantasaisen ja jaetun asiakastiedon hallinnan, sujuvoittaa yrityskontaktointia sekä parantaa palvelujen koordinoitua ja vaikuttavuutta.

Yritystonttien kysyntä on pysynyt vahvana. Erityisesti teollisuuden, kaupan, logistiikan sekä toimistotilojen tontit ovat olleet aktiivisen kysynnän kohteena. Kiertotalousalueiden käyttöönottoa ja vihreän siirtymän investointeja on edistetty useilla yritysalueilla, mukaan lukien vetytalous- ja datakeskushankkeet. Hankkeet etenevät suunnitellusti ja tukevat Kuopion asemaa kestävästä teollisuudesta ja puhtaasta energiasta investointikohteena.

Toiminnassa on keskeisesti edistetty yrityspalveluiden ja työllisyyspalveluiden tiiviimpää integraatiota. Tavoitteena on parantaa työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaantoa sekä nopeuttaa työllistymistä. Yritysyhteistyötä on vahvistettu erityisesti työvoimatarpeiden ennakkoinnissa ja rekrytointiprosessien tukemisessa. Kohtaantoa on edistetty muun muassa kohdennetuilla rekrytointipalveluilla, osaamisen tunnistamisella, lyhytkestoisilla täsmäkoulutuksilla sekä työnantajien ja työnhakijoiden suorilla kohtaamisilla.

Pitkäaikaistyöttömyyden hallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Asiakkaiden palvelutarpeen arviointia on tarkennettu, jotta varmistetaan oikea-aikainen ohjautuminen tarkoituksenmukaisiin palveluihin ja etuuksiin. Tiedolla johtamista, asiakasarvioiden laatua sekä toimijoiden välistä yhteistyötä on vahvistettu, jotta palvelukokonaisuus tukee asiakkaiden etenemistä kestävästi kohti työmarkkinoita.

KUOPIO

Riskit talouden toteutumiselle

Elinvoimajaoston alaisten vastualueiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Tammi-maaliskuussa työttömyysturvan kuntaosuus on ollut yhteensä 4,779 milj. euroa. Ennusteen perusteella työttömyysturvamaksut olisivat 17,5 milj. euroa vuonna 2026 ja ylittäisivät talousarvion 1,5 milj. eurolla. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä, ja tällä hetkellä arvioidaan, että ylitys pystytään kattamaan työllisyyspalvelun toimintakatteen sisällä, kun muista määrärahoissa pyritään löytämään kulusäästöjä.

Työttömyyden kehitys muodostaa riskin talousarvion toteutumiselle. Mikäli työttömyys kasvaa ennakoitua enemmän tai pitkittyy, lisääntyy kaupungin rahoitusvastuu työttömyysetuuksista merkittävästi. Tämä kasvattaa menoja samanaikaisesti, kun palvelutarve lisääntyy.

Toinen keskeinen riski liittyy palveluiden vaikuttavuuteen ja oikea-aikaiseen kohdentumiseen. Mikäli asiakkaat eivät ohjaudu riittävän nopeasti työllistymistä edistäviin palveluihin tai oikealle etuudelle, pitkittävät työttömyysjaksot ja kustannukset kasvavat. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvu muodostaa taloudellisen riskin.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Uusien toimintamallien mm. Kukoistava Kuopio -ohjelmatyön toteuttaminen ensimmäistä kertaa uudella tavalla ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kaupunkitasoisena ohjelmana on riski. Toisaalta riskien minimoimiseksi on tehty suunnitelma.

Uusien yritysalueiden käyttöönoton viivästyminen valitusten seurauksena jarruttaa uusien yritysinvestointien toteutumista ja alueen elinkeinoelämän kehittymistä. Lisäksi Hepomäen kehittämiseen liittyvä kehittämishanke ei saanut rahoitusta Pohjois-Savon liiton EAKR-rahoitushausta ja hankkeen aloitus tämän vuoksi viivästyy. Tavoitteena on hakea hankkeelle rahoitusta muista rahoitushauista.

Strategisten tavoitteiden toteutumiseen liittyvät riskit kohdistuvat myös työllisyyskehityksen heikkenemiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen sekä kansainvälisten osaajien integroitumisen haasteisiin. Mikäli kohtaanto-ongelmaa ei pystytä ratkaisemaan riittävän tehokkaasti tai työmarkkinoiden rakennemuutokseen ei vastata ennakoivasti, voi tämä hidastaa työllisyysasteen kasvua ja heikentää alueen elinvoimaa. Lisäksi palveluiden vaikuttavuuden epävarmuus ja yhteistyörakenteiden keskeneräisyys voivat estää strategian mukaisten tavoitteiden toteutumista käytännössä.

Strategiset kehittämishankkeet

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Lisäksi strategisissa kehittämishankkeissa on saatu seurantajakson aikana rahoituspäätökset kahdelle Kuopion ekosysteemisopimuksen toteutukseen liittyvälle hankkeelle: Digitaalinen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristö suomalaisesta väestönsuojelusta -hanke (Kuopion kaupunki) ja Digitaalinen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristö suomalaisesta väestönsuojelusta (Savonia-ammattikorkeakoulu oy).

KUOPIO

2 Tuloslaskelmat

Elinvoimajaosto Strategia ja viestintä 1 000 €	TA+M 2026	Toteuma 1-3 2026	Toteutunut %
Myyntituotot	65		0 %
Tuet ja avustukset	230		0 %
Muut tuotot	48	6	12 %
TOIMINTATUOTOT	343	6	2 %
Henkilöstökulut	-2 090	-550	26 %
Palvelujen ostot	-723	-89	12 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16	-9	55 %
Avustukset	-644		0 %
Vuokratulot	-125	-30	24 %
Muut kulut	-56	-1	2 %
TOIMINTAKULUT	-3 654	-679	19 %
TOIMINTAKATE	-3 311	-673	20 %

TA+M 2026	Ennuste 2026	Muutos €	Muutos-%
65	65		0 %
230	291	61	27 %
48	48		0 %
343	404	61	18 %
-2 090	-2 114	-24	1 %
-723	-757	-34	5 %
-16	-19	-3	17 %
-644	-644		0 %
-125	-125		0 %
-56	-56		0 %
-3 654	-3 715	-61	2 %
-3 311	-3 311	0	0 %

Strategisten kehittämishankkeiden ajoittumisessa on tapahtunut muutoksia, kun hankkeille on myönnetty jatkoaikaa. Lisäksi on saatu uusia rahoituspäätöksiä.

Elinvoimajaosto Yrityspalv ja työllisyyspalv 1 000 €	TA+M 2026	Toteuma 1-3 2026	Toteutunut %
Myyntituotot	2 188	902	41 %
Maksutuotot	2		0 %
Tuet ja avustukset	1 110	88	8 %
TOIMINTATUOTOT	3 300	990	30 %
Henkilöstökulut	-3 838	-856	22 %
Palvelujen ostot	-17 603	-3 715	21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44	-5	12 %
Avustukset	-17 390	-3 202	18 %
Vuokratulot	-156	-36	23 %
Muut kulut	-7	-19	270 %
TOIMINTAKULUT	-39 038	-7 832	20 %
TOIMINTAKATE	-35 738	-6 843	19 %

TA+M 2026	Ennuste 2026	Muutos €	Muutos-%
2 188	2 588	400	18 %
2	2		0 %
1 110	1 110		0 %
3 300	3 700	400	12 %
-3 838	-3 798	40	-1 %
-17 603	-16 498	1 105	-6 %
-44	-44		0 %
-17 390	-18 890	-1 500	9 %
-156	-156		0 %
-7	-52	-45	636 %
-39 038	-39 438	-400	1 %
-35 738	-35 738	-2	0 %

Työttömyyden kehitys muodostaa riskin talousarvion toteutumiselle. Työttömyysturvamaksujen ennustetaan ylittävän 1,5 M€, mutta palveluostoissa arvioidaan saatavan säästöjä. Lisäksi kotoutumiskorvausten ennustetaan toteutuvan talousarviota 0,4 M€ parempana.

3 Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (M€)		17,281	16,000	4,779

4 Johdon katsaus vastuualueittain

Strategia ja viestintä

Strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soinisen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Uuden johtamisjärjestelmän mukainen toiminta on käynnistetty: strategia- ja viestintäyksikön yhteiskehittäminen ja sitä tukeva henkilöstön kehittämisen ohjelma.

Strategiaa toteuttavan Kukoistava Kuopio -ohjelman valmistelu käynnistyi alkuvuoden aikana poikkihallinnollisesti yhtenä ohjelmalla toteuttaen. Maaliskuussa ohjelmassa mahdollistettiin laajasti sidosryhmien ja toimielinten osallistuminen. Uusi ohjelmarakenne synnyttää pohjan myös strategian seurannalle ja strategisille mittareille. Ohjelmatyön koordinaatio on priorisoitu korkealle, minkä seurauksena muuta palvelukehittämisen tukea on kevään osalta jouduttu tilapäisesti vähentämään.

Vaikuttamisen rakenteet sekä vaikuttamissuunnitelma on valmistunut. Aktiivista vaikuttamista tehdään Kuopiolle merkittävien teemojen osalta: Saavutettavuus, valtionosuusjärjestelmä, hallitusohjelma sekä osa-aluekohtaiset teemat. Vaikuttamisviestintä vahvistaa tekemistä mm. edunvalvontaan liittyvillä kannanotoilla, hallitusohjelmavoite-esityksellä sekä vaikuttamisviestinnällä sekä Kuopiosta kuuluu hyvää -artikkelisarjalla. Suunniteltu kotimaisia ja kansainvälisiä toimittajavierailuita näkyvyyden ja tunnettuuden parantamiseksi. Suojaan26-harjoituksen viestintä aloitettu ja edunvalvonnan näkökulmasta vierailuja valmisteltu yksylylle.

Strategiaviestintää on priorisoitu – jalkautuksen avuksi tehty erilaista materiaalia, työpajapaketteja, tiedottamista, osallistamista, videotuotantoja ja muuta viestintää. Samalla strategiadialogit on käynnistyneet eri sidosryhmien kanssa. Yhteistyössä Savonia amk:n kanssa tehdään strategian pohjalta erilaisia skenaarioita Kuopiolle. Lisäksi uuden strategian mukaisen strategisen narratiivin kiteyttäminen on käynnistynyt.

Henkilöstön aloitteellisuutta on vahvistettu kaupunkitasoisena: Vuoden 2025 aloitteiden (IdeaPulputtamo) palkitseminen tehty: jaettu 2kpl 100e aloitepalkintoja sekä arvontapalkinto (100e). Yhteensä vuoden 2025 aikana saapui 16 uutta ideaa. Sisäisen viestinnän tiimi muodostettiin yhdessä henkilöstöpalvelun kanssa.

Kaupunkitasoinen projektitoimisto (PMO) on aloittanut toimintansa osana strategia ja viestintä -vastuualuetta 1.1.2026, ja sille on laadittu toimenpidesuunnitelma vuosille 2026–2027. Hankesalkkujen määrittely on käynnistynyt. Osallistuttu hankevalmisteluihin, joissa tavoitteena tehokkaampi EU-rahoituksen hyödyntäminen.

Innovaatioekosysteemisopimuksen toteutusta jatketaan tarkastellen koko jäljellä olevaa sopimuskautta 2026–2027. Tarkastelussa huomioidaan kestävä kaupunkikehityksen ns. ReArm -lisärahoitus. Seurantajakson aikana ministeriössä on päätetty vuoden 2026 rahoituksen myöntövaltuuksista ja Kuopion alueellisten rahoitushakujen valmistelu on aloitettu. Lisäksi on varauduttu osallistumiseen kansallisiin vetovastuuhankkeisiin.

Tekoäly Tukiälyksi -hankkeen tuella on nostettu pystyyn KUHA-intraan KUHA-avustaja -niminen agentti (chatbot). Tekoälyä on hyödynnetty tiedon analysoinnissa, ja sen käyttö lisääntyy vähitellen. PROTO-hankkeessa on analysoitu Kuopion prosessikehittämisen nykytilaa henkilöstölle avoimen kyselyn ja tarkentavien haastatteluiden kautta. myös joulukuun johdon valmennuksen koonti otetaan huomioon nykytilakuvauksessa. Nykytila-analyysi nostaa esiin Kuopion tarpeet, joihin hankkeen kautta voidaan osoittaa resurssia mm. valmennuksin.

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti.

KUOPIO

Strategisissa kehittämishankkeissa on saatu seurantajakson aikana rahoituspäätökset kahdelle Kuopion ekosysteemisopimuksen toteutukseen liittyvälle hankkeelle:

- Digitaalinen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristö suomalaisesta väestönsuojelusta -hanke (Kuopion kaupunki)
- Digitaalinen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristö suomalaisesta väestönsuojelusta (Savonia-ammattikorkeakoulu oy)

Lisäksi rahoittajan käsittelyssä on seuraavat hankkeet:

- Pohjois-Savon EU-rahoituskyvykkyyden kehittämismalli (KuopioHealth osuuskunta, Kuopio yhteistyö, EAKR/Pohjois-Savon liitto)
- VSS-yhteistoimintaharjoituksen opit pelastustoimelle (Kuopion kaupunki, Palosuojelurahasto)

Juhlavuosioprosjekti päättyi maaliskuun loppuun, juhlavuoden loppuraportti valmistui ja julkaistiin. Samalla uuden johtamisjärjestelmän mukainen tapahtumapalveluiden siirto valmisteltiin yrityspalveluihin. Film Savo -hankkeen ohjausryhmätyötä jatkettu ja alueellinen AV rahoitusmalli luotu osana Pohjois-Savon liiton hanketta.

Uudet käytännöt viestinnän työn tehostamiseksi ja kaupunkiorganisaation tueksi on otettu käyttöön – uusi poolitiimimalli tuo laaja-alaisempaa viestinnän ja markkinoinnin osaamista ja tarkastelua alabrändien käyttöön, ja viestintäklinikkatoiminta opastaa ja kouluttaa henkilöstöä viestintäasioissa säännöllisesti, matalalla kynnyksellä. Kaupungin johtoa ja asiantuntijoita tuetaan viestinnässä monin tavoin, mm. päivitettyillä kriisiviestintä- ja viestintäohjeilla.

Riskit talouden toteutumiselle

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu huomioiden talouden tasapainotusohjelman toteutuminen. Toteutuminen edellyttää taloudenpidon tarkkuutta eikä salli tässä hetkessä uusia avauksia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Uusien toimintamallien mm. kukoistava kuopio ohjelmayön toteuttaminen ensimmäistä kertaa uudella tavalla ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kaupunkitasoisena ohjelmana on riski. Toisaalta riskien minimoimiseksi on tehty suunnitelma.

KUOPIO

Yrityspalvelu (Business Kuopio)

Elinkeinojohtaja Jukka Pitkäsen katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olellaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion kaupungin johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistus tuli voimaan 1.1.2026. Uudistuksen myötä yrityspalveluiden tehtäväkenttä laajeni merkittävästi. Alkuvuonna Business Kuopion toiminta on painottunut elinvoima- ja yrityspalveluiden rakenteelliseen vahvistamiseen sekä uusien vastuiden haltuunottoon osana organisaatiouudistuksen toimeenpanoa.

Organisaatiomuutoksen myötä tapahtumatukien valmistelu ja koordinointi sekä tapahtumatiimi siirtyivät Business Kuopion yksikköön. Tämä on koonnut elinkeino-, matkailu- ja tapahtumatoimintaan liittyvät tehtävät aiempaa yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi elinvoimapalveluissa. Tapahtumatoimintaan liittyvien vastuiden siirtyminen on mahdollistanut tapahtumatukien vaikuttavuuden tarkastelun osana laajempaa elinvoiman, matkailun ja yritystoiminnan kehittämistä. Alkuvuoden aikana on keskitytty toimintamallien yhtenäistämiseen, roolien selkiyttämiseen sekä tapahtumatukiprosessien kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Samalla on tarkasteltu resursointia, johtamista ja työnjakoa sekä tunnistettu niihin liittyviä muutostarpeita. Näiden pohjalta on käynnistetty valmistelut yksikön sisäisille muutoksille.

Toimintakaudella on edistetty myös Kyvykäs-kehittämishanketta, joka toteutetaan Pohjois-Savon kattavana ryhmähankkeena. Hankkeen palvelut ja koulutukset ovat koko maakunnan yritysten hyödynnettävissä. Yrityksille suunnatun kehittämis- ja koulutussisällön ohella hankkeessa panostetaan yritysneuvontapalveluiden uudistamiseen. Tavoitteena on tavoittaa laajoja yritysasiakasjoukkoja sekä kehittää uusia, tehokkaita tapoja yritysten tarpeiden tunnistamiseen ja kehittämiseen.

Alkuvuonna on panostettu myös toiminnan kehittämiseen, tiedolla johtamiseen ja digitalisaatioon, erityisesti asiakashallinnan sekä uuden teknologian hyödyntämisen osalta asiantuntijatyössä. Tavoitteena on ollut parantaa elinvoimapalvelujen vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä ja yhteistä tilannekuva. Hanketoiminnan kautta on tuettu uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja kehitetty sisäisiä prosesseja vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita. Keskeisenä toimenpiteenä on otettu käyttöön Business Kuopion ja Työllisyyspalveluiden yhteinen CRM-järjestelmä, joka mahdollistaa ajantasaisen ja jaetun asiakastiedon hallinnan, sujuvoittaa yrityskontaktointia sekä parantaa palvelujen koordinoitua vaikuttavuutta.

Business Kuopion henkilöstö on lisäksi osallistunut tekoälykoulutuksiin. Tavoitteena on tekoälyn systemaattinen hyödyntäminen työprosessien uudistamisessa, yritysneuvonnan vaikuttavuuden vahvistamisessa sekä palvelujen kohdentamisessa.

Business Kuopio on ollut mukana edistämässä Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus hanketta tuomalla esiin alueen yrityskehittämisen näkökulmia ja tukemalla kehittämistyön kytkeytymistä elinkeinoelämän tarpeisiin. Hankkeessa on painottunut yhteistyö yritysten kanssa sekä kokonaisturvallisuuden liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen.

Euroopan ja globaalien turvallisuustilanteiden heikkeneminen on vaimentanut talouskasvua ja lisännyt epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ja kauppapoliittiset ristiriidat ovat häirinneet toimitusketjuja, lisänneet kustannuksia ja hillinneet investointeja. Samanaikaisesti energia-, kyber- ja raaka-aineturvallisuuden liittyvät riskit ovat kasvaneet. Tässä toimintaympäristössä erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset ovat aiempaa haavoittuvampia.

Yritystonttien kysyntä on kuitenkin pysynyt vahvana. Erityisesti teollisuuden, kaupan, logistiikan sekä toimistotilojen tontit ovat olleet aktiivisen kysynnän kohteena. Kiertotalousalueiden käyttöönottoa ja vihreän siirtymän investointeja on edistetty useilla yritysalueilla, mukaan lukien vetytalous- ja datakeskushankkeet. Hankkeet etenevät suunnitellusti ja tukevat Kuopion asemaa kestävästä teollisuudesta puhtaan energian investointikohteena.

Uusien yritysalueiden kaavoitustyötä on jatkettu tavoitteellisesti. Tavoitteena on kasvattaa yritystonttireservejä noin 230 hehtaarilla seuraavan kahden vuoden aikana sekä yhteensä lähes 500 hehtaarilla vuoteen 2030 mennessä.

KUOPIO

Riskit talouden toteutumiselle

Ei merkittäviä riskejä talouden toteutumiselle.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Uusien yritysalueiden käyttöönoton viivästyminen valitusten seurauksena jarruttaa uusien yritysinvestointien toteutumista ja alueen elinkeinoelämän kehittymistä.

KUOPIO

Työllisyyspalvelu

Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpään katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olennot tapahtumat toiminnassa

Vuoden 2025 alusta voimaan tullut työvoimapaalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille on muuttanut toimintaympäristöä merkittävästi. Samanaikaisesti työttömyyden kasvu ja työttömyysturvan rahoitusvastuun laajeneminen ovat lisänneet palveluiden kysyntää ja kaupungin taloudellista vastuuta. Vuonna 2026 toiminnan painopiste on siirtynyt uuden toimintamallin vakiinnuttamiseen ja palveluiden vaikuttavuuden vahvistamiseen osana kaupungin peruspalveluja.

Toiminnassa on keskeisesti edistetty työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden tiiviimpää integraatiota. Tavoitteena on parantaa työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaantoa sekä nopeuttaa työllistymistä. Yritysyhteistyötä on vahvistettu erityisesti työvoimatarpeiden ennakoinnissa ja rekrytointiprosessien tukemisessa. Kohtaantoa on edistetty muun muassa kohdennetuilla rekrytointipalveluilla, osaamisen tunnistamisella, lyhytkestoisilla täsmäkoulutuksilla sekä työnantajien ja työnhakijoiden suorilla kohtaamisilla.

Pitkäaikaistyöttömyyden hallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Asiakkaiden palvelutarpeen arviointia on tarkennettu, jotta varmistetaan oikea-aikainen ohjautuminen tarkoituksenmukaisiin palveluihin ja etuuksiin. Tiedolla johtamista, asiakasarvioiden laatua sekä toimijoiden välistä yhteistyötä on vahvistettu, jotta palvelukokonaisuus tukee asiakkaiden etenemistä kestävästi kohti työmarkkinoita.

Toiminta kytkeytyy vahvasti Kuopion strategiaan ja Kukoistava Kuopio -ohjelmaan, joissa korostuvat osaavan työvoiman saatavuus, työmarkkinoiden toimivuus sekä kansainvälisten osaajien integroituminen osaksi alueen elinvoimaa. Samalla toiminnassa huomioidaan valtakunnalliset työllisyyden edistämisen tavoitteet, joissa painottuvat erityisesti nopea työllistyminen, heikommassa asemassa olevien ryhmien työllisyyden parantaminen sekä alueellisen elinvoiman vahvistaminen.

Riskit talouden toteutumiselle

Keskeisin riski talousarvion toteutumiselle liittyy työttömyyden kehitykseen. Mikäli työttömyys kasvaa ennakoitua enemmän tai pitkittyy, lisääntyy kaupungin rahoitusvastuu työttömyysetuuksista merkittävästi. Tämä kasvattaa menoja samanaikaisesti, kun palvelutarve lisääntyy.

Toinen keskeinen riski liittyy palveluiden vaikuttavuuteen ja oikea-aikaiseen kohdentumiseen. Mikäli asiakkaat eivät ohjautu riittävän nopeasti työllistymistä edistäviin palveluihin tai oikealle etudelle, pitkittävät työttömyysjaksot ja kustannukset kasvavat. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvu muodostaa taloudellisen riskin.

Toimintamallin muutosvaiheeseen liittyy myös riskejä prosessien sujuvuudessa ja resurssien riittävydessä. Uuden järjestämisvastuun vakiinnuttaminen edellyttää toimivia rakenteita, tiedonhallintaa ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Mikäli nämä eivät toteudu riittävän tehokkaasti, voi se heikentää palveluiden vaikuttavuutta ja lisätä kustannuksia.

Lisäksi työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma voi hidastaa työllistymistä tilanteessa, jossa avoimia työpaikkoja ja osaavaa työvoimaa ei saada yhdistettyä riittävän tehokkaasti. Tämä heikentää sekä työllisyyskehitystä että alueen elinvoimaa ja voi välillisesti vaikuttaa myös kaupungin talouteen.

Tammi-maaliskuussa työttömyysturvan kuntaosuus on ollut yhteensä 4,779 milj. euroa. Ennusteen perusteella työttömyysturvamaksut olisivat 17,5 milj. euroa vuonna 2026 ja ylittäisivät talousarvion 1,5 milj. eurolla. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä, ja tällä hetkellä arvioidaan, että ylitys pystytään kattamaan työllisyyspalvelun toimintakatteen sisällä, sillä muissa määrärahoissa pyritään löytämään kulusäästöjä.

KUOPIO

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Strategisten tavoitteiden toteutumiseen liittyvät riskit kohdistuvat erityisesti työllisyyskehityksen heikkenemiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen sekä kansainvälisten osaajien integroitumisen haasteisiin. Mikäli kohtaanto-ongelmaa ei pystytä ratkaisemaan riittävän tehokkaasti tai työmarkkinoiden rakennemuutokseen ei vastata ennakoivasti, voi tämä hidastaa työllisyysasteen kasvua ja heikentää alueen elinvoimaa. Lisäksi palveluiden vaikuttavuuden epävarmuus ja yhteistyörakenteiden keskeneräisyys voivat estää strategian mukaisten tavoitteiden toteutumista käytännössä.

5 Johdon katsaus – Kuopion työllisyysalue

Kuopion työllisyysalue

Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpään katsaus ajalta 1.1.–31.3.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kuopion työllisyysalueen toiminta on käynnistynyt vuoden 2025 aikana ja vuoden 2026 aikana painopiste on siirtynyt toiminnan vakiinnuttamiseen. Työllisyysalue vastaa 11 kunnan työvoimapalveluiden järjestämisestä. Toimintaympäristö on ollut alkuvuonna haastava. Työttömyys on kasvanut ja avoimien työpaikkojen määrä vähentynyt talouden taantumun seurauksena. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt merkittävästi, mikä kasvattaa palvelutarvetta ja kuntien rahoitusvastuuta. Vaikka suhdanteiden odotetaan varovaisella arviolla kääntyvän parempaan vuoden 2026 aikana, vaikutukset työllisyyteen näkyvät viiveellä. Arjen työssä on havaittu, että Kuopion työllisyysalueella yritykset ovat edelleen varovaisia rekrytoimaan uusia henkilöitä. Tämä näkyy mm. siinä, että maaliskuun 2026 alussa käyttöön otettua nuorten rekrytointitukea on haettu vahvasta markkinoinnista huolimatta vielä varsin vähän.

Työllisyysalueen toiminnassa on edistetty asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden kehittämistä sekä yhtenäisten toimintamallien käyttöönottoa kaikissa toimipisteissä. Työnantaja- ja henkilöasiakaspalveluiden integraatiota on vahvistettu erityisesti kohtaannon parantamiseksi. Painopisteenä on ollut yritysten työvoimatarpeiden ennakointi, rekrytointien tukeminen sekä työnhakijoiden osaamisen tunnistaminen ja kohdentaminen. Kohtaanto-ongelman ratkaiseminen on keskeinen edellytys työllisyyden parantamiselle koko työllisyysalueella.

Pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja asiakasprosessien sujuvuuteen on panostettu määrätietoisesti. Tavoitteena on varmistaa palveluiden oikea-aikaisuus ja vaikuttavuus sekä edistää asiakkaiden mahdollisimman nopeaa siirtymistä avoimille työmarkkinoille. Samalla on vahvistettu tiedolla johtamista ja yhteistyötä kuntien, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Tätä on tuettu erityisesti kevään 2026 aikana toteutettavalla, laajasti osallistavalla työllisyysohjelman valmistelulla.

Organisaation rakentaminen on pääosin saatu valmiiksi vuoden 2025 aikana ja vuoden 2026 aikana keskitytään toimintakulttuurin yhtenäistämiseen, johtamisen kehittämiseen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistamiseen. Vuoden 2026 alussa käynnistettiin työllisyysohjelmatyö, jonka tavoitteena on selkiyttää työllisyysalueen suuntaa määrittelemällä yhteiset painopisteet ja kehittämisen linjaukset. Työllisyysohjelma valmistuu kesäkuussa 2026. Henkilöstö siirtyi helmikuussa 2026 takaisin liukuvaan työaikaan, jolla on ollut merkittävä vaikutus henkilöstön työhyvinvointiin ja työskentelyn joustavuuteen. Henkilöstöresurssien kohdentamista tarkastellaan asiakasmäärien ja palvelutarpeen perusteella ja palveluiden sujuvuutta turvataan myös määräaikaisilla lisäresursseilla.

Toiminta kytkeytyy Kuopion strategiaan tavoitteisiin, joissa korostuvat osaavan työvoiman saatavuus, työmarkkinoiden toimivuus ja kansainvälisten osaajien integroituminen. Samalla huomioidaan valtakunnalliset tavoitteet, kuten nopea työllistyminen, heikommassa asemassa olevien ryhmien työllisyyden parantaminen sekä alueellisen elinvoiman vahvistaminen.

Riskit talouden toteutumiselle

Keskeisin riski talousarvion toteutumiselle liittyy työttömyyden kehitykseen ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun. Työttömyysturvan rahoitusvastuun laajeneminen tekee kuntien taloudesta aiempaa suhdanneherkemmän ja työttömyyden pitkittyminen kasvattaa merkittävästi kustannuksia.

Valtionosuusrahoituksen niukkuus suhteessa palveluiden järjestämisvastuuseen muodostaa edelleen taloudellisen riskin. Rahoitus ei kata täysimääräisesti haasteellisesta työllisyystilanteesta johtuvaa palvelutarvetta. Tämä voi johtaa tarpeeseen sopeuttaa palveluiden laajuutta.

Toiminnallisia riskejä liittyy palveluprosessien sujuvuuteen, resurssien riittävyyteen ja toimintamallien vakiinnuttamiseen. Mikäli palvelut eivät kohdenna riittävän vaikuttavasti tai asiakasprosessit pitkittyvät, kasvavat sekä palvelu- että etuuskustannukset.

KUOPIO

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Strategisten tavoitteiden toteutumista uhkaavat erityisesti työmarkkinoiden kohtaanto-ongelman pitkittyminen, osaavan työvoiman saatavuushaasteet sekä pitkäaikaistyöttömyyden kasvu. Mikäli työnhakijoiden osaamista ja työmarkkinoiden tarpeita ei saada yhdistettyä tehokkaasti, hidastuu työllisyysasteen kasvu ja alueen elinvoiman kehitys.

Lisäksi kansainvälisten osaajien rekrytointi ja alueelle kiinnittyminen ovat keskeisiä onnistumisen edellytyksiä. Mikäli integroitumisen palvelupolut eivät ole riittävän sujuvia, jää osa potentiaalista hyödyntämättä.

Myös yhteistyön ja tiedolla johtamisen riittämätön kehittyminen koko työllisyysalueella voi hidastaa vaikuttavien toimintamallien rakentumista. Strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhtenäistä toimintakulttuuria, vahvaa yhteistyötä kuntien välillä sekä kykyä kohdentaa rajalliset resurssit mahdollisimman vaikuttavasti.

6 Tuloslaskelmat – Kuopion työllisyysalue

TULOSLASKELMA (1 000 €)	TA+M 2026	Toteuma 1-3 2026	Toteutunut %
Liikevaihto	19 270	4 225	22 %
Liiketoiminnan muut tuotot	370		0 %
	19 640	4 225	22 %
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-84	-7	9 %
Palvelujen ostot	-5 335	-435	8 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 419	-442	8 %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-7 119	-1 673	23 %
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 239	-297	24 %
Muut henkilösivukulut	-245	-56	23 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 603	-2 026	24 %
Liiketoiminnan muut kulut	-5 618	-246	4 %
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	1 511	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0	1 511	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	1 511	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 511	

Luvut eivät sisällä kaikkia tammi-maaliskuulle 2025 kuuluvia kuluja. Palvelujen ostot ja liiketoiminnan muut kulut (erityisesti palkkatuet ja starttirahat) näkyvät toteumassa viiveellä.

KUOPIO

TUOSLASKELMA (1 000 €)	TA+M 2026	Ennuste 2026	Muutos €	Muutos-%
Liikevaihto	19 270	18 770	-500	-3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	370	70	-300	-81 %
	19 640	18 840	-800	-4 %
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-84	-34	50	-60 %
Palvelujen ostot	-5 335	-4 885	450	-8 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 419	-4 919	500	-9 %
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 119	-6 869	250	-4 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 239	-1 197	43	-3 %
Muut henkilösivukulut	-245	-237	8	-3 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 603	-8 303	300	-3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-5 618	-5 618	0	0 %
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	

Kuopion työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksella on sovittu toiminnan tuottojen kattavan kulut.

Ennusteeseen on arvioitu lisäpalvelujen myynnin toteutuvan vuoden 2025 tasolla. Vastaavat kulujen alitukset kohdistuvat materiaalien ja palvelujen ostoihin sekä henkilöstökuluihin.